

ارتقا سرمایه اجتماعی

(اعتماد - مشارکت - آگاهی)

از منظر آیت‌الله جوادی آملی

نویسنده:

فاطمه صدرالهی

www.ketab.ir

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

- سرشناسه : صدرالهی، فاطمه، ۱۳۴۸ -
 عنوان و نام پدیدآور : ارتقا سرمایه اجتماعی (اعتماد- مشارکت- آگاهی) از منظر آیت الله جوادی آملی نویسنده
 فاطمه صدرالهی ویراستار سعیده شاطری
 مشخصات نشر : کرج، رویش بهاری، ۱۴۰۳.
 مشخصات ظاهری : ۹۶ ص.
 شابک : ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۹۱۷۲۴ - ۶ - ۹
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
 موضوع : سرمایه اجتماعی - ایران - اعتماد اجتماعی - ایران
 موضوع : Social capital (Sociology) -- Iran
 موضوع : Trust -- Social aspects -- Iran
 رده‌بندی کنگره : HM۷۰۸
 رده‌بندی دیویی : ۳۰۲/۰۹۵۵
 شماره کتاب‌شناسی ملی : ۹۶۷۶۸۷۲

ارتقا سرمایه اجتماعی

عنوان: ارتقا سرمایه اجتماعی (اعتماد - مشارکت - آگاهی) از منظر آیت‌الله جوادی آملی

نویسنده: فاطمه صدرالهی

ویراستار: سعیده شاطری

ناشر: رویش بهاری

مدیرتولید: امیر حیدری

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۹۱۷۲۴ - ۶ - ۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شناسه: ۱۴۲۹

نوبت چاپ: اول بهار ۱۴۰۳

۱۰۰۰۰۰

تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۵..... پیشگفتار

۷..... مقدمه

فصل اول: کلیات

۱۱..... سرمایه اجتماعی

۱۲..... مفهوم سرمایه اجتماعی

۱۲..... مفهوم اعتماد

۱۳..... مفهوم مشارکت

۱۳..... مفهوم آگاهی

۱۳..... مفهوم انصاف

۱۳..... ابعاد سرمایه اجتماعی

۱۴..... مفاهیم جامعه و اجتماع

۱۴..... فرق جامعه و اجتماع

۱۴..... حزب

۱۵..... اهمیت مشارکت مردم

۱۶..... زوایای اجتماعی اسلام

۱۷..... حج

۱۸..... جهاد

۱۹..... تفسیر صحیح از پیشرفت و انحطاط

۲۱..... ویژگی جامعه دینی

۲۱ هدف افراد در جامعه الهی

۲۲ هدف میانی حکومت دینی

فصل دوم: مولفه‌ها و عناصر سرمایه اجتماعی

۲۹ اعتماد

۳۰ مولفه‌های اجتماعی اعتماد

۳۰ امانتداری

۳۰ وفای به عهد

۳۱ حقوق برادر مومن

۳۱ مولفه‌های سلبی اعتماد

۳۲ مولفه‌های اقتصادی اعتماد

۳۲ قرض‌الحسنه

۳۳ قاعده کتابت

۳۳ انفاق

۳۳ وقف

۳۳ مشارکت

۳۶ آگاهی

۳۹ انصاف

۳۹ سهولت توأصف و صعوبت تناصف

۴۰ مردمداری

۴۱ سیره تقوا پیشگان (خدمت)

۴۱ رسالت اجتماعی مومنان

۴۲ امر به معروف و نهی از منکر

۴۳ محبت

۴۴ نهی از قطع ارتباط با برادر دینی

۴۵ یکسان دانستن

۴۵ رهبر و امام

فصل سوم: عوامل موثر در حفظ و ارتقاء سرمایه اجتماعی

۴۹ عوامل فرهنگی

۵۱ عوامل فرهنگی

۵۲ نماز جماعت
۵۳ ترویج صحیح دین
۵۴ کارکرد دیگر دین، آسایش و رفاه در زندگی مادی
۵۵ مبارزه با تهاجم فرهنگی
۵۶ وظیفه عالمان دینی در شکوفایی عقل
۵۶ عمل به دانش
۵۶ بدعتزدایی و خرافهستیزی
۵۹ عوامل اجتماعی
۵۹ حسن ظن
۶۰ تحکیم خانواده
۶۲ عوامل اقتصادی
۶۲ توزیع متعادل ثروت
۶۵ سهم تلاش در سلامت محیط زیست و جامعه
۶۵ عوامل سیاسی
۶۶ فرمان اعتصام به حبلاالله
۶۷ آیه ورود همگان در سلم
۶۸ دین محور وحدت
۷۰ علی علیهالسلام محور و چراغ جامعه
۷۰ اولیالامر و روشنگری
۷۰ تلاش برای صبار و شکور کردن جامعه

فصل چهارم: عوامل تضعیف سرمایه اجتماعی

۷۵ عوامل فرهنگی
۷۵ گناه و ترک اوامر الهی
۷۶ عوامل اجتماعی
۷۶ رفاهطلبی و زیادهخواهی
۷۷ تضعیف خانواده
۷۷ شدت بحران در خانواده
۷۸ تاثیر اعمال انسان بر دیگران

۸۰	عوامل اقتصادی.....
۸۰	توزیع نامتعادل ثروت.....
۸۱	قرآن و عوامل پیدایش طبقات.....
۸۱	عامل فرهنگی و اعتقادی.....
۸۳	عامل اخلاقی.....
۸۳	عامل اجتماعی.....
۸۴	عامل اقتصادی.....
۸۴	عامل سیاسی.....
۸۵	گسترش ربا.....
۸۵	پلیدی ربا در جامعه.....
۸۶	عوامل سیاسی.....
۸۶	مدیران و حاکمان.....
۸۷	اختلاف و تفرقه.....
۸۷	کتمان حق، عامل اختلاف.....
۸۸	غفلت اجتماعی.....
۸۹	نتیجه گیری.....
۹۱	منابع.....

پیشگفتار

سرمایه اجتماعی از مفاهیم نوینی است که نقش بسیار مهم‌تری را نسبت به سرمایه فیزیکی و انسانی در جامعه ایفا می‌کند. امروزه در جامعه‌شناسی مفهوم جامعه‌شناسی به طور گسترده‌ای مورد استفاده قرار گرفته است. مفهوم سرمایه اجتماعی به پیوندها و ارتباطات اعضای یک اجتماع به عنوان منبع با ارزشی اشاره دارد و با خلق هنجارها و اعتماد متقابل و مشارکت و آگاهی، موجب تحقق اهداف یک جامعه می‌شود. در غیاب سرمایه اجتماعی، سایر سرمایه‌ها اثربخشی خود را از دست داده و پیمودن راه‌های توسعه و کمال در زمینه‌های فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی ناهموار و دشوار می‌شود. وجود سرمایه اجتماعی کلید استقرار جامعه مدنی و حیات یک اجتماع است. سرمایه اجتماعی عمدتاً مبتنی بر عوامل فرهنگی و اجتماعی و ... می‌باشد. وجود گوناگون پیوندها و عناصر سرمایه اجتماعی مانند مشارکت، اعتماد متقابل و ارتباط میان افراد جامعه و آگاهی، موجب تحقق اهداف یک جامعه می‌شود.

مقدمه

در راستای سرمایه‌های فیزیکی، انسانی و اقتصادی نوع دیگر از سرمایه به نام سرمایه اجتماعی در جوامع امروز مطرح می‌شود. میزان و نحوه تعاملات فعالان اجتماعی که امروز به عنوان سرمایه اجتماعی از آن یاد می‌کنند، یکی از مهمترین مسائل مورد بحث جامعه‌شناسان است. سخن بر سر سرمایه اجتماعی و نحوه شکل‌گیری آن، در پیاده راه می‌باشد. سرمایه اجتماعی که در مبانی نظری خود ریشه در تعاملات اجتماعی دارد، چنین تعریف می‌شود: تعاملات اجتماعی میان افراد که براساس هنجارهای اجتماعی شکل می‌گیرد و منجر به اهداف مشترک میان افراد می‌شود. هنگامی که سطح تعاملات میان افراد جامعه افزایش می‌یابد، باعث بهره‌مندی جامعه می‌شود و با توجه به ماهیت موضوع، مفاهیم، مولفه‌ها و شاخص‌های آن که عمده‌ترین آن، اهمیت یافتن پیوندها و روابط میان افراد و گروه‌ها و سرمایه ناشی از آن است در نتیجه امکان پیگیری ظرفیت‌های سرمایه اجتماعی در بسترهای فرهنگی، ارزشی و مذهبی جوامع نیز وجود دارد.

سرمایه‌های اجتماعی در هر جامعه‌ای به میزان اعتماد، مشارکت و آگاهی مردم در آن اجتماع سنجیده می‌شود. سرمایه اجتماعی گرچه همچون سرمایه اقتصادی و سرمایه انسانی نمود مشهود مادی ندارد، ولی در مقایسه از آن دو مهم‌تر است زیرا بدون سرمایه اجتماعی انباشت و پایداری سرمایه اقتصادی بی‌معنا می‌باشد. با توجه به این مسئله این کتاب که با هدف تبیین موضوع سرمایه اجتماعی انجام می‌گیرد، در چهار فصل تدوین خواهد شد:

فصل اول: کلیات

فصل دوم: مولفه‌ها و عناصر سرمایه اجتماعی

فصل سوم: عوامل موثر در حفظ و ارتقاء سرمایه اجتماعی

فصل چهارم: عوامل تضعیف سرمایه اجتماعی